

entel, der som personfarlige er anbragt på ubestemt tid, ikke i øvrigt ændrer karakter og omfang ved ændringen.

4.5.5. Fuldbyrkelse af domme med anstaltsanbringelse

4.5.5.1. *Gældende ret.* De gældende regler omfatter alle former for anstaltsanbringelse, det vil sige anstaltsdomme på bestemt tid indtil 10 år, tidsbestemte domme (forvaring), anbringelse som forberedelse af en forsørgsdom og afsoning af bøder. Anbringelsen sker i de åbne anstalter, i et vist omfang i politiets detentioner og – ved udstationering fra anstalt – i kriminalforsørgens pensioner. Hertil kommer anbringelse i Anstalten ved Herstedvester i Danmark.

4.5.5.2. *Forslag om anstaltens struktur.* Det er et særligt træk ved anstalterne i Grønland, at anbringelsen i mindst muligt omfang afskærer den dømte fra det omliggende samfund, hvorfor beskæftigelse og fritidsaktiviteter så vidt muligt sker uden for anstalten. Denne ordning har gode historiske forudsætninger, og da voldsommere konflikter, disciplinære foranstaltninger eller andre indgreb forekommer temmelig sjældent, sammenlignet med fængsler i andre lande, foreslås det, at anbringelsen som *udgangspunkt* fortsat bør ske i *åben anstalt*. Undtaget herfra vil efter forslaget være følgende kategorier af dømte:

- Dømte, der har begået grov personfarlig kriminalitet, kan af hensyn til ofret og lokalsamfundet for en periode *anbringes i halvlukket regi* uden mulighed for at forlade anstalten for at arbejde mv. Sådant halvlukket regi etableres i de i øvrigt åbne anstalter.
- Dømte, der ikke kan respektere begrænsningerne i åbent og halvlukket regi, kan anbringes i en *lukket disciplinærafdeling*, oprettet i anstalten i Nuuk.
- De forvaringsdømte, der hidtil er sendt til Anstalten ved Herstedvester i Danmark, anbringes i en *lukket forvaringsafdeling* i tilknytning til anstalten i Nuuk, således at psykiatrisk bistand mv. kan ydes fra den psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk.

Etablering af 2 lukkede afdelinger i anstalten i Nuuk forudsætter, at der i anstalten etableres egentlige beskæftigelsesmuligheder og fritidsfaciliteter, idet disse indsatte kun i særlige tilfælde vil kunne forlade anstalten.

De eksisterende anstalter ligger alle på vestkysten. I forbindelse med overførsel af forvaringsklientellet fra Danmark foreslås det, at der opføres en ny lille anstalt på Grønlands østkyst, i størrelse og belæg svarende til de to små anstalter. Kapaciteten vil herefter være uændret.

Det anbefales, at adgangen til at *udstationere* de dømte til pension udbygges, at adgangen til afsoning af kortere varighed i *detention* opretholdes, og at man genoptager anbringelse i *familiepleje* mv.

4.5.5.3. *Afsoningens indhold.* Anstaltsophold har hidtil fortrinsvis bestået i opsyn med de indsatte i fritiden og om natten. Med henblik på fremtidigt at udnytte afsoningstiden hensigtsmæssigt foreslås forskellige tiltag, herunder

- at tilvejebringe beskæftigelsesmuligheder i anstalterne, særligt for indsatte i lukket afdeling og i halvlukket regi,
- at ligestille oplæring og uddannelse med arbejde,
- at indføre selvforvaltning og andre fritidstilbud,
- at indføre behandlingsmuligheder i form af adfærdsregulerende programmer mv., og
- at styrke den forsørgsmæssige indsats, herunder med et kriminalitetsforebyggende sigte.

Det eksisterende regelsæt om anstaltsophold er gennem de senere år revideret under hensyn til internationale anbefalinger vedrørende behandlingen af indsatte. Den foreslåede lovregulering lægger vægt på både samfundets sikkerhed i forhold til kriminalitet og på de dømtes retssikkerhed og behandlingsmuligheder.

Betænkningens afsnit XVI, kap. 6, indeholder en omfattende gennemgang af de gældende regler om anstaltsophold og forslag til lovregulering af dømtes rettigheder og pligter under fuldbyrkelsen. Der tages som hidtil udgangspunkt i, at den dømte har adgang til at udøve sine almindelige borgerlige rettigheder, i det omfang frihedsberøvelsen ikke i sig selv afskærer herfra. Det foreslås lovfæstet, at den dømte ikke må pålægges andre begrænsninger i sin tilværelse end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve frihedsberøvelsen. De begrænsninger, der efter kommissionens lovudkast kan komme på tale – ved siden af hensynet til sikkerhed og orden for at fastholde frihedsberøvelsen – er dels hensynet til *en særlig risiko for ny alvorlig kriminalitet*, dels hensynet til *retsbevidstheden*. Ved forslagene til regulering af adgangen til magtanvendelse og ikendelse af disciplinærforanstaltninger og af regelgrundlaget for andre indgribende afgørelser er der taget udgangspunkt i de regler, der opstilles i kriminalretsplejen af hensyn til den berørtes retssikkerhed. Desuden åbnes der en særlig let adgang til domstolsprøvelse af visse administrative afgørelser. Det drejer sig dels om afgørelser, der indebærer (yderligere) frihedsberøvelse som f.eks. afslag på prøveløsladelse, dels visse afgørelser, der normalt henhører under domstolene, men som under frihedsberøvelsen træffes administrativt, f.eks. om konfiskation.